

CUVINTE CHEIE

CE ESTE EXPLOATAREA?

Cind lucrezi dar nu ai un contract, nu poti sa ceri sa fi platit sau esti platit putin, nu poti sa te odihnesti, e periculos pentru sanatatea si siguranta ta.

CE ESTE TRAFICUL DE PERSOANE?

Daca platesti o persoana sau o organizatie multi bani pentru ca ti-a promis ca o sa te faca sa-ti gasesti un servici intr-o alta tara, ai putea deveni "victima de trafic de persoane" adica ar putea sa te duca intr-o alta tara luindu-ti libertatea (ca sa te exploateze).

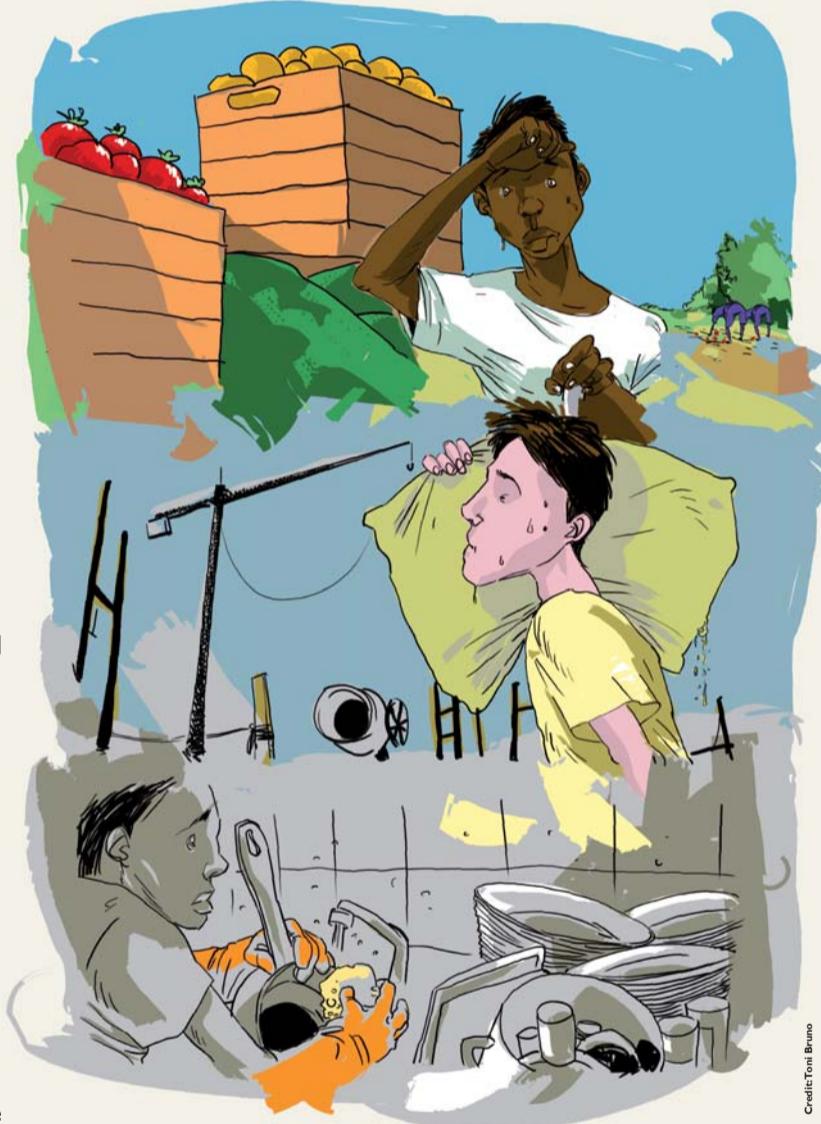
CE ESTE UN SERVICI "BUN"?

Pentru noi un servici bun este atunci cind ai timp liber si poti sa te odihnesti; cind ai un contract; cind te ajuta cu actele si te platesc bine.

Chiar daca nu ai auzit niciodata vorbindu-se de trafic de minori sau exploatare, chiar daca nu sti exact ce inseamna aceste cuvinte nu inseamna ca tu nu ai trait situatii de pericol sau ca nu exista riscul de a trai aceste lucruri azi sau in viitor.

Sfaturi pe care vrem sa-ti dam Lucrul cel mai important este libertatea!

- >> Nu permite niciodata nimanui sa-ti ia libertatea, sa te duca unde tu nu vrei, sa nu te respecte si sa te folosesca. A fi liber inseamna ca nimeni poate sa te comande sau sa te folosesca pentru interesele sale. Daca nu poti sa decizi niciodata cum sa folosesti timpul tau insamna ca cineva te comanda si nu esti liber.
- >> Daca o persoana in care ai incredere te trateaza cu dispreu sau nu te respecta forte probabil nu e un prieten al tau. Citeodata chiar si cine ti se pare ca ti-e prieten (italian sau din tara ta) poate sa te convinga sa iei decizii gresite pentru tine.
- >> Nu da incredere la cine cunosti de putin timp la cine spune minciuni sau face rau tie sau celorlalti.
- >> Daca cineva te ajuta sa gasesti servicii dar i-ti cere bani in schimb sa nu ai incredere! Daca o persoana vrea sa te ajute in-tr-adevar o face fara sa-ti ceara ceva in schimb.
- >> Trebuie sa ai tot timpul controlul si disponibilitatea a actelor tale, si trebuie sa poti sa le ai cind ai nevoie sau i-ti trebuie. Tu esti raspunzator de actele tale si unicul titular. Nu permite niciodata ca cineva sa le ia fara permisul tau, sa te ameninte ca nu o sa le ai innapoi decit dupa ce faci ce zice.
- >> Cind nu te simti bine, esti trist si te simti singur priveste inauntrul tau, cauta o resursa intre valorile tale (religie, familia, prietenie) si incercă sa vorbesti cu cineva in care ai incredere.
- >> Ai ajuns in Europa infruntind riscuri mari si pericole. Stai atent pentru ca si aici calatorind ilegal poate sa fie periculos si sunt persoane care pot sa profite de tine, mai ales daca ai datorii de platit, nu cunosti limba, nu cunosti tara unde te gasesti sau te simti singur. Daca cineva i-ti ofera un servici sau bani, vorbeste cu un lucrator din centrul de primire in care stai sau cu un adult in care ai incredere, innainte sa accepti!

Munca, serviciul, dupa parerea noastră

- >> Cersitul nu e o munca buna.
- >> Un servicii e bun cind te platesc pentru ceea ce faci si ai un contract de munca. Chiar daca ai nevoie urgent sa cistigi stai atent pentru ca cineva ar putea sa profite de nevoia ta si sa te faca sa faci lucruri periculoase, sa te faca sa lucrezi fara sa te plateasca sau fara un contract.
- >> Nu accepta o munca unde nu poti sa te odihnesti. Risti sa-ti faci rau sau sa te imbolnavesti, chiar daca salariul e foarte mare.
- >> Trebuie sa sti ca daca muncesti fara contract de munca pe timp determinat, indeterminat sau la proiect, trebuie sa stai atent pentru ca e o "munca la negru" in care cel care i-ti ofera serviciul ar putea sa nu respecte drepturile tale (de exemplu ar putea sa nu te plateasca sau sa te faca sa faci lucruri riscante).
- >> Daca altcineva decide salariul pentru munca ta fara sa te anunte sau altcineva cistiga cu munca ta te exploateaza: profita de nevoia ta.
- >> Este bine ca la inceputul muncii tale sa te informezi despre ceea ce trebuie sa faci, pentru cite ore si zile trebuie sa lucrezi.